

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוז

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

גליון 2929

יום חמישי ז' סיון תשפ"ד
דף היומי בבלי: ב"מ קו | עמוד היומי: שבת ס. | דף הכולל: ב"ב כה | קנין ירושלמי: מעשר שני י
דף היומי בהלכה: רמ"ג א'.
מוסר: תורה אור - פתיחה 'ומה שנאמר בשלחן ערוך' עד 'ואל יהיה לפלא'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ט' עד פרק ט' "ומה נשתנו זבולון ונפתלי"

כשהוא סיים את הסיפור הבנתי שעם המסר שיוצא
ממנו אני לא רק נכנס לשבועות אלא בעיקר יוצא
ממנו ונשאר עם התובנה שלו לכל השנה כולה

החכמה היא לא למות על קידוש ה' אלא לחיות על קידוש ה'!

בחזרתם הם נתקלו בלא מעט חשש בראש הישיבה שביקר את נסיעתם בחריפות. "אבל אם כבר נסעתם" אמר להם הרב שך, תגידו לי מה למדתם שם, מה יצא לכם מאותה נסיעה ואיזו התעלות היא הביאה לכם.

הם נענו וחזרו בפניו על דבר תורה חריף ומתוק שהם שמעו מרבם בחג החולף. הסיפור החסידי כמו שהוא, מספר שראש הישיבה התפעל כל כך ממה שהם אמרו לו שלשנה האחרת הוא לא רק הביע את הסכמתו לנסיעה אלא אף נתן בידם מעות להוצאות הדרך.

וכה היה הווארט שהם הביאו איתם מקרלין ושגרם לרב שך להתפעל כל כך.

הרבי'ה שאל, סחו הבחורים בעיניים בורקות, כשמשה רבנו עומד מול עם ישראל והם שומעים את הקול מדבר מתוך האש בדברות הראשונות מבקשים בני ישראל ממשה רבנו "דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר איתנו אלוקים פן נמות". והקושיה פשוטה: מדוע היה איכפת להם כל כך למות על קידוש שמו יתברך באותו מעמד? הדרגה הגבוהה ביותר שיהודי יכול להעפיל אליה היא מיתה על קידוש ה' והלא הם יכולים להשיג אותה ברגע ומדוע הם סרבו לכך?

אלא התירוץ הוא, התלהבו הבחורים, שזה בדיוק מה שלמדו בני ישראל שם על הר סיני... למות על קידוש ה' זו בוודאי דרגה

הרב ישראל היימן בימים של ערב חג מתן תורתנו פגש אותי ידידי חסיד קרלין. יהודי עסיסי שתמיד יש לו ווארט טוב על השפתיים להנות אותי ולפעמים גם את הקוראים...

לקראת החג, הוא פותח ואומר לי, אני רוצה לספר לך א' חסידישע מעיישה על... הרב שך!

תודו שזה נשמע מעניין... בפרט כשהוא הבטיח לי שהמסר שלו יכול 'לעשות' לי את השבועות הקרב ובא.

כשהוא סיים את הסיפור הבנתי שעם המסר שיוצא ממנו אני לא רק נכנס לשבועות אלא בעיקר יוצא ממנו ונשאר עם התובנה שלו לכל השנה כולה.

מרנא בעל האבי עזרי כידוע היה ראש ישיבת קרלין בעיירה לולינג שבאירופה לפני שנות הזעם, ראש ישיבה ליטאי מובהק שאין לו בעולמו שום דבר חוץ מד' אמות של הלכה תורה והגיונה בעמל ובשקיעות. לכן הייתה מוזרה בעיניו הבקשה של קבוצה מתלמידיו בישיבה שבאו ליטול את הסכמתו לנסוע אל רבם הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקרלין זללה"ה לחג השבועות. בעיניו זו הייתה סיטואציה מופרכת לחלוטין לקום ולעזוב את הישיבה, את מקום התורה המובהק ביום חגה של התורה ונתינתה. הוא כמובן ענה בשלילה מוחלטת מה שלא עצר בעד אותם בחורים חסידיים נמרצים לקום ולנסוע על אף התנגדותו.

כאמור ראש הישיבה התפעל עמוקות מהתובנה הזו.
זה המסר שאמור להדהד גם אצלנו יום אחרי מתן תורה.
כשבלב כולנו עדיין מפעמים הרגשות ובאוזנו עדיין מצטלצלים
הקולות, נזכור: מה שיש לנו לקחת מהחג הזה ומהמעמד של
קבלת התורה זה את הזכות והחובה לחיות על קידוש ה' כל יום
וכל שעה.

גבוהה ביותר אבל זה לא קונץ... החכמה היא לא למות על קידוש
ה' אלא לחיות על קידוש ה'! לחיות על פי תורה ולשעבד את כל
החיים ואת הגוף על רצונותיו ותכונותיו לחיות על פי רצון ה'. זו
התכלית האמיתית! וכל עוד שהם לא זכו לשעבד את עצמם לרצון
ה' ולחיות כך הם העדיפו את "דבר אתה עימנו ונשמעה ואל ידבר
עימנו אלוקים פן נמות", שאילולי כך גם אם ישיגו את הדרגה
הגבוהה אבל הם 'יחמיצו' את העיקר - החיים על קידוש ה'!

תזכורת לנבחני דרשו

השבוע ביום שישי ה' בסיון פרשת נשא וכשבוע הבא יום ראשון י' בסיון

מבחן דף היומי קנין תורה מס' 54: (שישי בלבד!)

הדף היומי: בבא מציעא עה. - קד:

קנין משניות: כלים כ"ח ג' - ל' ג'

מבחן קנין חכמה מס' 54:

תנא דבי אליהו רבה: פרק ו' עד סוף פרק ח'

מבחן הדף היומי בהלכה מס' 28:

משנה ברורה: סימן ר"ל עד סימן רמ"ב (סיום חלק ב')

מוסר: שם עולם: חלק ב' פרק ו' "וצריך להתבונן"

עד פרק י"ד "ועתה מדבר אודות הסיבה"

דף הכולל מס' 42: (חמישי בלבד!)

בבא בתרא ב. - כד:

חבורת שם מבחן מס' 20:

בבא מציעא עה: - פז.

קנין ירושלמי מבחן מס' 20: (שישי בלבד!)

מעשרות כד. - מעשר שני ז:

[בדפוס וילנא מעשרות יד. "א"ל משום אוכל עראי" - מעשר שני ה: "מהו שיקרבו ע"ג מזבח"]

עמוד יומי מבחן מס' 8:

שבת מד: - נט.

מדוע שראש הישיבה לא יקצר את התהליך, יעלה
על הבימה ויאמר: "בחורים יקרים ונחמדים! למדתם
מצוין במשך השבוע. שבת שלום לכולכם!"

כמה זה מחייב אותנו לכבד כל יהודי וכל שכן לא לזלזל ולפגוע!

מדוע התורה חוזרת וכותבת את קרבנות הנשיאים שתיים-
עשרה פעמים? הרי כולם הקריבו את אותו קרבן בדיוק!

מדוע זכה כל נשיא לפרשה משלו

"וַיִּקְרְבוּ הַנְּשִׂאִים אֶת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ" (ז, י)

ב'קידוש לבנה' נהוג לומר 'שלוש עליכם' לשלושה אנשים. בדרך כלל היו אז עימו שני נכדים, וחשש הסטייפלר שמא אם יאמר לאחר מהם 'שלוש עליכם' שתי פעמים, ייפגע מכך הנכד השני, ולפיכך הוסיף עוד 'שלוש עליכם' מדעתו, ואמר לכל אחד מן הנכדים 'שלוש עליכם' שתי פעמים, העיקר שאחד מהם לא ייפגע!

ה"חפץ חיים" זצ"ל אומר טעם נוסף לכך שכל נשיא זכה לפרשה בפני עצמו: הנשיאים חששו שאם כל נשיא יביא קרבן אחר, יתחילו ויכוחים בין השבטים איזה קרבן היה הטוב והנאה ביותר. לפיכך החליטו ביניהם שכל הנשיאים יביאו קרבן אחיד, להרבות אהבה ואחדות ושלוש. דבר זה כל כך מצא חן בעיני הקב"ה, ולכן הוא נתן לכל אחד פרשה נפרדת!

לפעמים אדם חושב: אם אני אביא משהו מיוחד משלי, ואכוון את הכוונות הגבוהות הייחודיות שאני רוצה לכוון, הקרבן יהיה מרוצה יותר לקב"ה. כאן התחוויר שהדבר הפוך לגמרי: תביא כמו כולם, האחדות והשלוש ישררו, וזה יותר מרוצה לפני הקב"ה! נחת הרוח של הקב"ה מקרבן הנשיאים הייתה כה גדולה, עד שלמרות שקרבן זה הוא קרבן יחיד שאינו דוחה שבת, פה אמר הקב"ה: כביכול גם אני רוצה להיות מעורב איתכם, ועל אף ששבת היא כביכול יומו של בורא עולם, הוא כביכול שיתף את השבת בקרבנות, וקרבתם דחה את השבת.

(רבי יצחק קולדצקי שליט"א - נאה דורש כך חדש - במדבר)

מבאר הרמב"ן: אם התורה הייתה מפרטת את הקרבן שהביא נשיא שבט ראובן ואחר כך כותבת שכך הביאו גם שאר הנשיאים, היה בכך חוסר כבוד עבורם. ומאחר והתורה מכבדת כל אחד באשר הוא, זכה כל אחד מן הנשיאים לפרשה מיוחדת על קרבנו. ניקח דוגמא מן החיים: ישיבה בת שמונה מאות בחורים. לאחר סיום התפילה בליל שבת, עוברים כל הבחורים על פני ראש הישיבה, והוא מברך כל אחד מהם בברכת שבת שלום ומתעניין בשלומו. כמוכן שכשיש מספר בחורים כה גדול, עוברת למעלה מחצי שעה עד שכולם עוברים לפני ראש הישיבה.

מדוע שראש הישיבה לא יקצר את התהליך, יעלה על הבימה ויאמר: "בחורים יקרים ונחמדים! למדתם מצוין במשך השבוע. שבת שלום לכולכם!"

זה לא עולה כלל על הדעת! מדוע? כי כל בחור צריך יחס אישי! כמה זה מחייב אותנו לכבד כל יהודי וכל שכן לא לזלזל ולפגוע!

מאז ומתמיד היו גדולי ישראל רגישים לכבודו של כל יהודי, שלא תיגרם חלילה בעטיים הרגשת פגיעה. דבר זה מצריך זהירות מופלגת, שהרי כל יהודי נשאל בבית דין של מעלה "המלכת את חברך?", דהיינו כפשוטו - תמליך אותו שיהיה מלך עליך!

לעת זקנותו של הסטייפלר זצ"ל, לא היה לו כח ללכת לבית הכנסת והוא היה מתפלל בבית ללא מנין, משום שלא רצה להטריח את הציבור.

"ואני", מספר הרב מ', "נדהמתי. ישיבת 'רחמנא' לא זוכה לשם הנוצץ והחשוב של 'שמעתתא', והנה המציאות הוכיחה כי גם ב'רחמנא' לומדים בחורים מופלגים ביותר..."

בסופו של דבר, מה שקובע כיצד תתעלה בתורה וכמה תמסור את כל ישותך לתורה, הוא אתה עצמך

ידעתי מאז ומתמיד שזאת ישיבה ששמה הולך לפני, ושמתתי לראות שאכן כן, הנה בחורי ישיבת 'שמעתתא' שכולם יודעים שהיא ישיבה מצויינת. באמת, בחורים ברמה גבוהה במיוחד! ואז האוטובוס המשיך בדרכו, חולף על פני התחנה הקרובה לישיבת 'שמעתתא'. לא הבנתי מדוע הבחורים לא יורדים בתחנה זו. לא התגברתי על סקרנותי ושאלתי אותם: "התחנה של 'שמעתתא' היא כאן. מדוע אתם ממשיכים בנסיעה?" והבחורים השיבו: "אנחנו לא לומדים ב'שמעתתא'. אנחנו לומדים ב'רחמנא'. (שם בדוי של ישיבה אחרת). יש לנו עוד מספר תחנות."

"ואני", מספר הרב מ', "נדהמתי. ישיבת 'רחמנא' לא זוכה לשם הנוצץ והחשוב של 'שמעתתא', והנה המציאות הוכיחה כי גם ב'רחמנא' לומדים בחורים מופלגים ביותר, מביני ענין,

הרב שמואל ברוך גנוט

בדרך לכתרה של תורה'

עונת הרישום לישיבות הגדולות בעיצומה, והגאון רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א, מחכים אותנו, גם השנה, בתובנות חדשות להתבוננות בהתאמת הבן היקר לישיבה, שתפתח בפניו שערי אורה

מספר הרב מ.: "נסעתי באוטובוס מבני ברק למקום מגורי. מאחוריי ישבו קבוצת בחורים מישיבה גדולה ושוחחו ביניהם שיחה רצינית ומלאת תובנות. בתוך השיחה הזכיר אחד הבחורים חידוש של רבי עקיבא איגר וכל החבורה עברה לדבר על החידוש. רוב הנסיעה הם פירקו את הנושא בהבנה נפלאה, הקשו ותירצו, דנו והתווכחו בטוב טעם. כיון שנסענו לאותו הכיוון, הבנתי שהם לומדים בישיבת 'שמעתתא' (שם בדוי, כמוכן). גיסי לומד שם.

שקועים בלימוד, כאלו שכבר שעה שלמה באוטובוס, דנים בעומק הסוגיא!".

זהו לא משל. זהו סיפור אמיתי, שסיפר לי הרב מ', סיפור שאירע בשבוע שעבר.

בתקופה זו טרודים מאות בני שיעור ג' בישיבות לצעירים, הם והוריהם, אחר ישיבה גדולה מתאימה להם, באופן אישי. בהחלטה הרת גורל זו, שתשפיע על כל חייהם, כבני ישיבה וכמי שאמורים לבנות בית בעוד מספר שנים על אדני היסודות והשורשים שקיבלו וספגו בישיבה אליהם פניהם מועדות, מעורבים, מטבע היותנו אנושיים, בשר ודם, גם שיקולים צדדיים של 'שם', כבוד ויוקרה.

אך כיון שבתוך תוכינו אנו באמת הולכים ללימוד בישיבה כדי לקיים את רצון השי"ת, כדי להתאים לבנינו את המקום המתאים ביותר בעבורם כדי שיגדלו לתלמידי חכמים וכדי שהבית שייבנו בעוד כמה שנים, יהיה באמת בית אמיתי של תורה ויראת שמים, אנו צריכים לסלק ככל האפשר וכמה שאפשר את כל השיקולים הצדדיים והלא-חשובים של 'מה יאמרו', מה יגידו השכנים ובני הדודים, ועד כמה באמת הישיבה שנבחר לבנו תתאים לו באמת, לאופיו וסגנונו, לרמתו הרוחנית ולכשרונותיו, נסיונותיו העכשוויים והמציאות הלימודית והתיפקודית שלו, יחד עם סגנונו האישי וסגנון הבית שלנו. נכון, קשה מאד למחוק לחלוטין כל תחושה של 'שם', יוקרה ו'מה יאמרו', אך בתור הורים, שכבר צעדו כברת דרך משמעותית בחיים, אנו אמורים לברר היטב על הישיבה שהציעו לנו, לברר היטב את מידת התאמתה לבנו, ולהחליט רק עם שיקולים עניינים של טובת הבחור, גדילתו וצמיחתו הרוחנית והתורתית.

בחור שמתאים באמת לישיבת 'תורת דוד' (עוד שם בדוי של ישיבה), הנחשבת וששמה הטוב הולך לפניו, יהנה ממנה, מרבניה ובחוריה, כל רגע ורגע. אך בחור שלא מתאים באמת ל'תורת דוד', יסבול כל החודש, אך ב'שבת חופשה' הוא יתמוגג מנחת, הרי הוא לומד ב'תורת דוד'....

אז הנה ראובן ושמעון, שני בחורים שמתאימים לישיבת 'תורת אהרן', ישיבה נפלאה עם 'שם' פחות חשוב ומפורסם. ראובן הקשיב לעצתם הנבונה של רבותיו והוריו והלך ללימוד ב'תורת אהרן'. הוא נהנה כל רגע, עולה ומתעלה לפי רמתו ואופיו וגדל בתורה וביראה, אך ב'שבת חופשה' הוא נהנה פחות. כי הוא הרי לומד רק ב'תורת אהרן'....

שמעון חברו, שלא הקשיב לעצת רבותיו והוריו והלך ל'תורת דוד', לא נהנה בכלל בישיבה. הוא לא מבין את השיעורים, החברותות שלו אינם כלבבו והוא נלחם בכל בוקר מחדש על מעמדו המעורער בקרב חבורת הלומדים. קשה לו להנות במצב הזה מהסוגיות, הוא לא מתחבר, לא טוב לו. אבל ב'שבת חופשה' - אין מאושר ממנו. כולם יודעים שהוא לומד ב'תורת דוד'....

כמה משפטים מנסיון אישי של התקופה האחרונה: בעשור האחרון אני מלמד בבוקר כר"מ בשיעור ג' בישיבה לצעירים, כשבשנה האחרונה אני משמש במקביל, בשעות אחה"צ, כראש כולל של כמאה אברכים צעירים ומופלגים, שרובם נישאו בשנה-שנתיים האחרונות, והגיעו ממגוון רחב של ישיבות גדולות בכל הארץ. המציאות מוכיחה שבהחלט, בוגרי הישיבות הנחשבות, ששמם המפואר הולך לפניהם, רובם מצדיקים את השם הטוב של ישיבתם. אך בכל הישיבות ממש ישנם בחורים מופלגים ביותר, מתמידים, כשרוניים, עמלי תורה ושקועים בלימוד, יראים ובני עליה. העובדות מוכיחות שברוב המקרים ניתן לקטלג את בוגרי הישיבות השונות לפי שיטת לימוד, צורת חשיבה, סגנון העמקה ויחס לסוגיא, אבל מבחינת ה'תוצר האנושי', הרי שבכל הישיבות ישנם הרבה למדנים ומתמידים, בני עלייה ועמלי תורה.

בסופו של דבר, מה שקובע כיצד תתעלה בתורה וכמה תמסור את כל ישותך לתורה, הוא אתה עצמך. ביכולתך ללימוד ב'תורת דוד' ולחיות את חיך בצורה ממוצעת, וביכולתך ללימוד ב'תורת אהרן' ולהעפיל לפסגות של הבנה בסוגיות ושקיעות בלימוד. כשאתה לומד בישיבה פלונית, אתה אולי 'מקוטלג', בעיני מי שאינו מכיר ומבין באמת, תחת הסטיגמה הנפוצה. אך כשתינשא בעזרת ה' ותקים את ביתך, תגור במרכז או בפריפריה, לא תהיה שום משמעות מאיזו ישיבה הגעת. מה שיקבע את עתידך, וגם את ה'טוב שם טוב משמן טוב' שלך - הוא השטייגען האישי שלך, מה עשית בחמש-שש שנות לימודך בישיבה ומה אתה עושה כעת, בכולל. כמה אתה שקוע בלימוד, כמה אתה חותר להבין ולרדת לעומקי הגמרא והראשונים, וכמה אתה רוצה לזכות לכתרה של תורה, לעשות רצון הקב"ה.

ונקודה פרקטית נוספת, שכדאי לדעת: לא נכון להחליט לפי מה שהכרנו ושמענו בעבר. מפת עולם הישיבות שאנו זוכרים מתקופת לימודנו שלנו, ההורים, השתנתה לחלוטין. הישיבות לא רק עברו שינויים מאז שאנחנו למדנו בהם, לפני עשרים-שלושים שנה. ישנם תהפוכות שנוצרו בעשור האחרון, בחמש השנים האחרונות. לפני עשר שנים נחשבה ישיבת 'תורת אהרן' לישיבה 'בינונית', אך כעת היא ישיבה מובחרת מאד. בהרבה ישיבות חלו תמורות ושינויים, סגנון הבחורים השתנה, הרישום האדיר של כל שנה, הכולל אלפי בני ישיבות בכל מחזור, איפשר להעלות את רמת המתקבלים לישיבה ולשפר את הרמה הלימודית והרוחנית. בעוד שבעבר, כשאנו עצמנו למדנו בישיבות, הוטל משקל גדול מאד על כשרונות ורמה לימודית גבוהה, הרי שרוב הישיבות כעת מחפשים בעיקר את התיפקוד, את השקיעות בלימוד ואת ההתמדה, יחד עם דגש חזק מאד על 'משפחה שמורה', בחור שמור רוחנית' והרבה יראת שמים. נסיונות בני הישיבה בימינו השתנו לאין היכר מהנסיונות שלנו, כשאנו למדנו בישיבות. לכן רוב רובם של הישיבות מחפשים בעיקר 'בחורים מתפקדים',

שליט"א, ראש ישיבת 'דרכי משה', בהקשר לכך. לא רק בגלל ש'דודה בריינדא' ודומיה לא מהווים שיקול, אלא בגלל שבאמת 'דודה בריינדא' ודומיה אינם מכירים את מפת הישיבות, אורחם וסגנונם, בשנת תשפ"ד.

והקב"ה ית"ש יוביל אותנו בדרך הנכונה, לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות.

(פורסם ביתד נאמן)

שנמצאים בקביעות בכל התפילות והסדרים בישיבה, ובחורים שירתם קודמת לחכמתם. הוי אומר: המציאות היא שתופעות מסוימות, סגנון ואורח חיים, שבעבר היו מנת חלקם של לומדי ישיבות מסוימות, קעת הם בגדר 'בל יראה ובל ימצא' באותם הישיבות עצמם!!

לכן לא צריך לשקלל במערכת השיקולים שלנו 'מה חושבת הדודה בריינדא', כפי שמורגל בפיו של מו"ר הגר"ח שינקר

"הקב"ה אומר: אני, ביחד עם הברכות של הכהנים, אשמור עליך, אחון אותך, אביא לך ברכה ושלוש. האם לא כדאי לחכות לכהן עשרים דקות ואפילו חצי שעה?"

גודל מעלת ברכת כהנים

יהודי במקרה שחלילה וחס הוא זקוק לאיזושהי ברכה, לאיזושהי ישועה? הוא נוסע לקברי צדיקים, תנאים, אמוראים, גדולי ישראל. תעשה חשבון שלפעמים הנסיעות ארוכות, ועליו להקדיש להן שעות ממושכות ואף להוציא הוצאות מרובות, אבל הוא יעשה הכל ובלבד שיגיע לשם, כי הוא מאמין בכוחם של צדיקים.

"והנה על ברכת כהנים, הקב"ה אומר: 'ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם' - הקב"ה אומר: אני, ביחד עם הברכות של הכהנים, אשמור עליך, אחון אותך, אביא לך ברכה ושלוש. האם לא כדאי לחכות עשרים דקות ואפילו חצי שעה, שיאמר 'יברך ה' וישמרך' וכו' כדי שהקדוש ברוך הוא יאמר 'ואני אברכם'?! לא צריך לנסוע עד הגליל או למקום אחר, זה כאן לידינו!"

לא רחוק מקברו של ה"חזון איש" קבור יהודי שעל מצבתו נחרטה תמצית חייו: רוב שנותיו הוא התגורר בחוץ לארץ, שם גידל את משפחתו וילדיו. וכיון שהיה כהן, ובחוץ לארץ הכהנים נושאים את כפיהם רק בתפילת מוסף בחדשים, החליט בערוב ימיו לעלות לארץ ישראל וכך יזכה לקיים את המצוה בכל יום. הוא עזב את ביתו ומשפחתו ועלה ארצה.

הנה כי כן, יהודי פשוט, לא רב גדול, לא אדמו"ר, אבל חי עם אמונה, שאם הקב"ה זיכה אותו להיות כהן - עליו לנצל את הזכות הזאת עד תום, ולו במחיר של עזיבת בית ומשפחה.

מי שלומד את המדרש רבה בפרשתנו, איך התנאים והאמוראים הקדושים דורשים כל מילה בברכת כהנים, ואלו ברכות טמונות בהן, זה ממש מרנין את הלב. ולכן אדם צריך להקשיב לכל מילה, ולא לעסוק בשום דבר בזמן הברכה.

"כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמַר לָהֶם" (ו, כג) פירש רש"י: "אמור - מלא [בדרך כלל המילה "אמור" כתובה בכתוב חסר, ובא הדבר ללמד:], לא תברכם בחיפזון ובהילות, אלא בכוונה ובלב שלם".

זהו המקור לנוסח הברכה שהכהנים מברכים: "לברך את עמו ישראל באהבה". ולכאורה קשה: היכן מצינו שהברכה צריכה שתהא "באהבה"? אלא, מזה שהתורה כתבה "אמור", בכתוב מלא, לומדים שהברכה צריכה להיות במתינות, עם כוונת הלב, עם לב שמת, וברכה כזאת לא יכולה להיות מלאכותית אלא "באהבה".

בספר "עובדות והנהגות" על הרב מבריסק זצ"ל, מובא סיפור מעניין:

הרב מבריסק היה גר בשכונת אחווה, שני רחובות מאחורי "זיכרון משה". לא היה לו מנין גדול, וכשלא היה כהן שישא כפיו היו שולחים שליח ל"זיכרון משה" להביא כהן, ורק אז הש"ץ היה מתחיל בחזרת הש"ץ. לפעמים היו צריכים להתמתין עשרים דקות, ואפילו חצי שעה, עד שהשליח מצא כהן שהסכים לבוא.

באחת הפעמים, שאל אחד מהמתפללים את הרב, וכמובן צריכים להדגיש שהוא לא שאל חס ושלוש בחוצפה, אלא בשיא ההכנעה: "רבינו! תורה היא וללמוד אנו צריכים. רואים בחז"ל שהם הקפידו מאוד על טרחא דציבורא. נכון שברכת כהנים היא דבר מאוד גדול, אבל כל יום זה לוקח המון זמן. מבחינה הלכתית לא כתוב שאסור להתחיל חזרת הש"ץ כשאין כהן. יש כהן? נפלא עד מאוד, ואם אין כהן מה יכולים לעשות?"

ענה לו הרב תירוץ כה פשוט, אבל כה מרגש: "מה לא עושה

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

בחתונת בנו השמיני ניגש אליו אחד האורחים ותמה: איך אתה עדיין מתרגש? אחרי שמונה חתונות כבר מתרגלים...

כשאתה יודע את המשמעות של כל יהודי, אתה מבין את עוצמת הברכה שיש בעולם מכל אחד ואחד!

כל אחד עולם מלא

"ויקריבו הנשיאים" (ז, י)

אחד ויחיד... כל אחד מהם הוא יחיד בשבילי!
את הסוד הזה מנחילה לנו התורה הקדושה - כשאתה יודע את המשמעות של כל יהודי, אתה מבין את עוצמת הברכה שיש בעולם מכל אחד ואחד.

שנים עשר הקורבנות של הנשיאים מתוארים בהרחבה, בכל פעם חוזרת התורה ומפרטת כל מה שהביא הנשיא, על אף שיכולה הייתה לקצר - לכתוב פעם אחת ולציין כי כל הנשיאים הביאו כן. מדוע?

בעניין זה שמעתי מעשה יפה: אברך נסע לארצות הברית לאסוף כסף לחתונת בתו. כשהגיע לביתו של אחד הגבירים התעניין הלה כמה ילדים יש לו. ענה האברך: יש לי חמש עשרה ילדים בלי עין הרע. אמר הגביר: אם יש לך חמש עשרה ילדים ואין לך כסף לפרנס אותם, אז אתה סתם פושע חסר אחריות! לי, למשל, יש בן אחד ואני דואג לו היטב!

הרמב"ן מתרץ שעל אף שכל הנשיאים הביאו את אותו קרבן, לכל אחד מהם הייתה כוונה אחרת בקורבנו, שכן כל שבט קיבל מיעקב אבינו הדרכה על העניין שאותו הוא צריך לתקן, לכן חזרה התורה ופירטה את קורבנו של כל אחד ואחד שנועד למטרה אחרת מכל השאר.

זימן הקב"ה לאותו אברך תשובה, וכך ענה לו: שלושה שותפים יש באדם - הקב"ה, אביו ואמו. יש אנשים שהקב"ה עשה איתם שותפות פעם אחת, וזהו. השותפות נפלה. הוא נתן לך בן אחד, וכשראה שזה לא עסק, הפסיק איתך את השותפות. אך כשעשה איתי הקב"ה שותפות הוא ראה שאני שותף נאמן, וכיון שאני שותף נאמן, הוא המשיך לעשות איתי עוד ארבע עשרה שותפויות... שמע נא, אם אני שותף טוב להקב"ה, אז סימן שהעסק שלי טוב... כדאי לך לעזור לי ולהיות שותף שלי!

עוד הוא אומר, שהפירוט הגדול הוא מפני כבודם של הנשיאים. התורה נותנת חשיבות לקרבן הראשון של נחשון בן עמינדב בדיוק כמו החשיבות שהיא נותנת לנשיא האחד עשר שהקריב את אותו קרבן בדיוק. כל אחד מן הנשיאים הוא עולם בפני עצמו, ואין קשר בין זה לזה.

הרב יהודה עדס שליט"א המשיל זאת לאב לשנים עשר ילדים. כשחיתן האב את ילדיו הזמין אורחים לחתונה, ובכל פעם התרגש מחדש. ניגש אליו אחד האורחים ותמה: איך אתה עדיין מתרגש? אחרי שמונה חתונות כבר מתרגלים...

תמה האב: איך אפשר שלא להתרגש? הרי יש לי רק רבקה אחת, ומוישי אחד, ומיעקב יש לי רק אחד, וגם ראובן יש לי רק

(רבי גואל אלקריף שליט"א - נאה דורש כרך חדש - במדבר)

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

בבא מציעא דף קו

מה שאל מרן הגר"ח קנייבסקי אדם שלא היו לו ילדים ושערו גלש על גבו?

ותגזור אמר ויקם לך

שיער, ושערו שגלש על גבו, נראה כשל אשה... פנה אליו הגר"ח ואמר לו: 'אינני מבין כיצד אתה רוצה שיהיה לך ילדים, הרי גם אתה אשה!...' כיון שהיה זה בימי ספירת העומר, אמר לו הגר"ח שבל"ג בעומר יילך להסתפר, ובירכו. והנה פלא-פלאים; הבעל הסתפר, והברכה התקיימה, נגד כל התחזיות של הרופאים. (שמחה בבית עמ' תתסב)

מעשה שהיה בבני-זוג שלא שמרו עדיין מצוות, ובמשך שנים רבות לא נפקדו בילדים. הרופאים חיוו דעתם שבדרך הטבע אין להם כל אפשרות להפקד. בשלב מסוים הציע להם הרופא המטפל, לעלות לביתו של מרן הגר"ח קנייבסקי ולקבל ממנו ברכה. בני-הזוג הסכימו, והבעל הגיע לביתו של הגר"ח, ונכנס לחדרו. כשסיפר את סיפורו, הביט בו הגר"ח, וראה שהוא מגודל-

קו השיעורים של 'דרשו'

*4992

077-2222666

"הנה ימים באים..."

כי אם לשמוע

את דברי ה'...

הדף היומי תלמוד בבלי

הרב מאיר שפירא שליט"א עברית - שיעור מורחב סלולר 05-2612222	הרב אפרים סגל שליט"א עברית - אידיש 05-2612222
הרב אברהם פוקס שליט"א דקה תחנה על הדף היומי סלולר 05-2612222	הרב אליהו אורנשטיין שליט"א עברית - שיעור מקוצר-מורחב סלולר 05-2612222

הדף היומי בהלכה

רבי מרדכי שלמה פרוינד שליט"א אידיש סלולר 05-2612222	רבי אריה זילברשטיין שליט"א עברית - שיעור מקוצר-מורחב 05-2612222
הרב עדיאל אלון שליט"א שאלות אהנואליות בדף היומי בהלכה סלולר 05-2612222	רבי אפרים סגל שליט"א עברית-אידיש 05-2612222

הדף היומי תלמוד ירושלמי

הרב שמואל בקר שליט"א עברית סלולר 05-2612222	הרב אליהו אורנשטיין שליט"א עברית 05-2612222
הרב עמרם בינעט שליט"א אידיש סלולר 05-2612222	הרב עובדיה טלנר שליט"א עברית 05-2612222

עמוד היומי תלמוד בבלי

הרב מנחם דרימן שליט"א עברית סלולר 05-2612222	רבי אריה זילברשטיין שליט"א עברית סלולר 05-2612222
הרב עמרם בינעט שליט"א אידיש סלולר 05-2612222	רבי דוד הולפטר שליט"א אנגלית סלולר 05-2612222
הרב יתייהו לעסין שליט"א אנגלית סלולר 05-2612222	רבי מאיר ערנא שליט"א עברית סלולר 05-2612222
הרב שלמה סטרו שליט"א הפודית סלולר 05-2612222	הרב דוד בוק שליט"א עברית עם "ביאור" תוספת שיח נר נר סלולר 05-2612222 סלולר 05-2612222
הרב עובדיה טלנר שליט"א ספרדית סלולר 05-2612222	הרב אליהו שור שליט"א בשאלות תיוודים בעמוד היומי עברית סלולר 05-2612222 סלולר 05-2612222

האם מותר להפעיל מפעל בשבת באמצעות קבלן עבודה גוי?

הדין, משום שהגוי עושה מלאכה בשבת עבור ישראל. אבל בנכס שהפעלתו כרוכה במלאכות כלליות שאין צורך לעשותן דווקא בשבת, כגון שטח חקלאי הזקוק לחרישה - מעיקר הדין מותר הדבר, משום שהגוי בוחר מדעתו את מועד ביצוע המלאכה המוטלת עליו; ולמרות זאת יש למנוע מהגוי את עשיית המלאכה בשבת, משום 'מראית העין', כלומר, שלא יחשדו הרואים שהיהודי הורה לו לעבוד דווקא בשבת. ויש הבדלים שונים להלכה בין דבר האסור מן הדין, לבין לדבר האסור רק משום 'מראית העין'.

[שו"ע רמג, א, ומשנ"ב הקדמה, ה ר"י; וראה שעה"צ יד; וראה עוד בו"מ דרשו, 3]

נכס מניב רווחים, כגון שטח חקלאי, בית עסק, וכיוצא בהם, הנמצא בבעלות של ישראל, אסור להפעילו בשבת באמצעות קבלן גוי - המקבל שכר פעולה קצוב, לפי יום או לפי תקופה, וכל הרווחים שייכים לבעל הנכס בלבד - משום שהוא עובד בשליחותו של ישראל; והרי זו 'אמירה לגוי' לעשות מלאכה בשבת, שאסורה מדרבנן [ראה להלן].

אולם, כאשר מדובר בקבלנות למשך תקופה, ולא בקבלנות לפי יום עבודה - אין האיסור זהה בכל הנכסים, דהיינו: בנכס שהפעלתו היא יומיומית, וכגון חנות או מפעל ייצור, שבהם כל יום של פעילות הוא רווח בפני עצמו, ההפעלה אסורה מעיקר

האם מותר להשכיר בית עסק לגוי?

חודש או שנה, אבל בדמי שכירות יומיים - גם אם ההסכם ביניהם נמשך ימים רבים - אסור ליטול שכר עבור השבת [ראה תקציר למחר].

ונכס אשר רוב אנשי המקום אינם מפעילים אותו באמצעות אריס או שוכר - אסור להפעילו בשבת באמצעותם, מפני 'מראית העין', דהיינו, שהרואים יחשדו שמדובר בקבלנות יומית האסורה מן הדין, כאמור לעיל. ובמקום כזה, אסור להשכיר את הנכס לגוי כלל, שהרי לא יהיה ניתן למנוע את הפעלתו בשבת.

[שו"ע רמג, א, משנ"ב הקדמה, ג ר"ח, וביה"ל ד"ה שכן; בו"מ דרשו, 1, 4 ר"8]

נכס מניב רווחים, כנזכר לעיל, הנמצא בבעלות של ישראל, מותר להפעילו בשבת באמצעות גוי 'אָרִיס', דהיינו שִׁכִּיר המפעיל את הנכס למשך תקופה מסוימת, והוא ובעל הנכס חולקים ברווחים. וכן מותר להפעילו בשבת באמצעות גוי שֹׁכֵר, המשלם לבעל הנכס דמי שכירות קבועים, והרווחים שייכים לגוי. וטעם ההיתר, משום שבאופנים אלו הגוי עושה את המלאכה בשבת לצורך עצמו, ולא לצורך ישראל. אולם, אמירה לאריס לעשות מלאכה דווקא בשבת, אסורה, משום איסור 'אמירה לגוי', כנ"ל. והפעלה באמצעות שוכר - מותרת רק באופן שדמי השכירות של השבת ניתנים ב'הבלעה' עם דמי שכירות תקופתיים, כגון

077-2222-666 או ***4992**

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

האם מותר לבעל אולם להורות בשבת לפועל גוי שבמוצאי שבת ינקה את האולם?

נחשב כשליחו של ישראל, ומשום כך אסור לומר לגוי אף בערב שבת שיעשה מלאכה בשבת.

ואף כשעושה הגוי מלאכה מעצמו עבור הישראל, צריך למחות בידו, כדי שלא יחשדוהו שהגוי עושה כן בשליחותו; ואיסורים דרבנן של שבת, חמורים הם מאוד, ולכן הם אסורים [גם] במקום החשד. ואם גוי עושה עבור יהודי מלאכה בקבלנות, ומחליט מעצמו לעשותה בשבת - אם אינו עושה זאת בבית ישראל, אלא בביתו, והישראל אינו רואהו - אינו צריך לגשת לביתו ולמחות בידו.

[משנ"ב רמג, ה; בו"מ דרשו, 2 ו9]

'אמירה לגוי' בשבת לעשות מלאכה, אסורה. והסמיכו חכמים איסור זה על לשון הכתוב: "כָּל מְלָאכָה לֹא יַעֲשֶׂה בָהֶם", שלא נאמר: 'לא תעשה', כדי לרמז שאפילו על ידי אחרים לא יעשה, והיינו על ידי גוי.

וטעם האיסור - יש אומרים, שהוא כדי שלא יבואו להקל באיסורי השבת. ויש אומרים, שהטעם הוא כדברי חכמינו ז"ל על הכתוב: "וְקָרַאתָ לַשַּׁבָּת עֵגֶל... וְכַפַּדְתָּ מַעֲשֹׂת דְרָקִיף וְדָבַר דְבָר" - "שלא יהא דיבורך בשבת כדיבורך בחול", ומשום כך אסור לומר לגוי בשבת אף לעשות מלאכה לאחר השבת; או מטעם שהגוי

- * עזרא הסופר תיקן שיכבסו את הבגדים לשבת, כדי שילבשו בשבת בגדים נקיים. ויש אומרים, שאם הבגדים נקיים, אין צורך שיהיו דווקא מכובסים.
- * מנהג ישראל עוד מימי חכמינו ז"ל, שהנשים אופות חלות לשבת; ויש למנהג זה רמז בתורה. ושני טעמים לדבר: האחד - מפני כבוד השבת, שאופים פת במיוחד לשבת. והשני - כדי שתפרשנה 'חלה'.
- * הכנסותיו של אדם קצובות מראש השנה למשך כל השנה, למעט הוצאות שבת, יום טוב, ולימוד התורה של הבנים, שאין להן קצבה, ואם מוציא עבורן הרבה, יתנו לו הכנסה גבוהה עבורם.

אתמול
למדנו

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מי שהתחיל 'אשר יצר' במקום ברכת המזון - האם יכול לתקן 'תוך כדי דיבור'?

וברכות שחובתן מדאורייתא, כגון ברכת המזון כשאכל לחם 'כדי שביעה' - אם בשעת אמירת 'שם ומלכות' חשב לברך ברכה אחרת, לא ניתן לתקן אף בתוך כדי דיבור, אלא אם כן הטעות היתה מעין הברכה הראויה; וכגון שטעה והתחיל 'על המחיה', שהיא מעין ברכת הזן, ומדאורייתא אף יוצאים בה ידי חובת ברכת המזון.

[שו"ע רט, ב, משנ"ב ה רו, וביה"ל ד"ה ותוך; בו"מ דרשו, 4, 6, 7]

מי שטעה ובירך על מאכל ברכה שאינה ראויה, וכגון שבירך 'העץ' על עוגה, יאמר מיד את נוסח החתימה הראויה, ויצא ידי חובה. ואם חלף 'תוך כדי דיבור' - שהוא פרק הזמן הדרוש לאמירת "שלוש עליך רבי" - מסיום הברכה, לא ניתן לתקנה; ואף אם לא הסיח את דעתו ממנה, אלא אך השתהה על מנת להתבונן כיצד לתקן את ברכתו.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה